

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

силабус навчальної дисципліни

РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма *«Англійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Редагування перекладу
Викладач (-і)	Петрина Оксана Степанівна
Контактний телефон викладача	+380662988270
E-mail викладача	oksana.petryna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Покликання для приєднання до курсу на сайті дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6330
Консультації	Понеділок 15.00 (або на платформі zoom за лінком: https://us04web.zoom.us/j/3916551671?pwd=aDYrT0RZTnhHV1gyL3NCOXF5VjJrUT09)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс « Редагування перекладу» спрямований на розвиток здатності студентів самостійно глибоко аналізувати текст оригіналу, знаходити в ньому проблемні, з огляду на переклад, одиниці, проводити зіставний аналіз першотвору і перекладу, оцінювати стилістичний баланс двох текстів, забезпечення студентів знаннями з теорії та практики сучасного перекладознавства і редагування, формування здатності гнучко й ефективно використовувати їх для вдосконалення власних перекладів та для здійснення редакторської діяльності перекладів з метою їх подальшого вдосконалення на різних рівнях текстової й смислової організації, а також проведення наукових досліджень у галузях перекладознавства і редагування перекладу.</p> <p><u>Ключові терміни:</u> лексико-семантичні та граматичні трансформації, редагування перекладу, методологія редагування перекладу, перекладацька помилка, перекладацька втрата, теоретичні аспекти перекладу, норми перекладу, оцінка якості перекладу, труднощі перекладу.</p> <p><u>Методи навчання:</u> Інтерактивна лекція, презентації, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p><u>Методи контролю:</u> Дискусія, індивідуальне опитування, презентація.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є підготувати філологів-перекладачів та редакторів для роботи з текстами публіцистичного та художнього змісту, ознайомити студентів з основними способами та особливостями перекладу прозових творів, розвинути у студентів навички та вміння працювати з перекладом, навчити коректному перекладацькому аналізу, здатності самостійно редагувати запропонований переклад. Дисципліна формує здатність орієнтуватися в термінах та поняттях, пов'язаних зі сферою редагування, професійно зіставляти тексти оригіналу й перекладу з метою їх подальшого вдосконалення на різних рівнях текстової й смислової організації.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування перекладацької компетентності та специфічних навичок перекладацької діяльності, – засвоєння необхідних теоретичних та практичних знань у галузі редагування, поглиблення знання англійської мови шляхом збагачення словникового запасу студентів, – ознайомлення студентів з різними способами перекладу інтернаціоналізмів, реалій, власних назв, фразеологізмів, художніх засобів тощо, – висвітлення особливостей роботи редактора перекладу на всіх етапах роботи з текстом друготвору (з текстом перекладу). 	
4. Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі</p>	

лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їхніх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

5. Програмні результати навчання

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
- ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.
- ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
- ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
- ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обв'язкова/ вибіркова	
3	035 Філологія	2	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Лексико-семантичні та граматичні трансформації при перекладі. Вимоги до тексту перекладу (друготвору).		4		2
Тема 2. Редагування перекладу художньої літератури. Етапи створення та редагування перекладу. Види редакторів. Види редагування. Роль фонових знань для перекладу.		4		2
Тема 3. Нормативна база редагування. Методологія редагування перекладів. Редакторський аналіз мови першотвору і перекладеного тексту.		2		2
Тема 4. Типологія помилок. Заповнення лакун при редагуванні перекладу.		2		2
Тема 5. Лексико-синтаксичні аспекти редагування перекладів. Жанрово-стилістичні аспекти редагування перекладів.			8	10
Тема 6. Редакторський аналіз мови першотвору і перекладеного тексту. Етапи звіряння текстів оригіналу й перекладу. Комплексний аналіз перекладеного видання. Порівняльний аналіз кількох перекладів. Компаративне читання як складова підготовки редактора перекладних видань.			10	12
Тема 7. Теоретичні аспекти перекладу: норми перекладу, оцінка якості перекладу, труднощі перекладу та ін.				30
ЗАГ.:		12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 81 бал. Передбачено також індивідуальне завдання у формі презентації, яке оцінюється в 19 балів. Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.			
Вимоги до письмових робіт	Курсом передбачено виконання проектного завдання. Групові проектні передбачають індивідуальний творчий аналіз навчального матеріалу розглянутого на лекціях і практичних заняттях. ВИМОГИ ДО РОБОТИ НАД ПРОЄКТОМ Проект виконується групою студентів з 2-3 осіб. Перелік тем для			

виконання проекту запропонований у підручнику Bystrov Y., Petryna O. Translation as Creation. Editing. Ivano-Frankivsk: FOP Goliney O. M. 2021. ISBN 978 966 640 513 8, у якому пропонується ознайомча стаття до теми та рекомендована література до неї. Студенти також мають можливість обрати тему доповіді самостійно в межах заданої основної теми курсу, попередньо узгодивши її з викладачем. Студенти працюють над пошуком необхідної інформації. Відібрана інформація сортується та організовується згідно обраного плану, який студенти заздалегідь складають та обговорюють з викладачем. Остаточна версія проекту погоджується з викладачем. Захист проекту проходить у вигляді усної доповіді, що супроводжується Power Point презентацією або ж іншим наочним матеріалом. Після доповіді уся група запрошується до обговорення презентованої теми.

Вимоги до захисту проекту:

Тривалість доповіді разом із обговоренням не повинна перевищувати 15 хв. Невідомі терміни повинні бути сформовані у глосарій та поширені у вигляді роздаткових матеріалів. Доповідь слід виконувати на належному лексико-граматичному рівні з використанням базових ораторських технік. Увага акцентується на тому, що доповідь виголошується, а не читається за текстом. Допускається використання заздалегідь підготовленого розгорнутого плану, окремих цитат/ключових слів доповіді, слайдів.

Вага оцінки у підсумку 19 балів. Презентація готового проекту здійснюється на кожному із дев'яти практичних занять курсу.

Критерії оцінювання проекту:

Критерії /бали	Дескриптори			
	5	4	3	2-1
Контент (макс. 19)				
Чіткість, логічність, послідовність, лаконічність викладу матеріалу, повнота у розкритті теми (5)	доповідь про основні результати дослідження змістовна, проголошена вільно	доповідь про основні результати дослідження змістовна, прочитана за текстом	доповідь про основні результати дослідження нечітка; порушена логічність, послідовність, лаконічність викладу матеріалу	робота не розкриває заявлену тему
Компетентність учасника у веденні дискусії, вичерпність відповідей на запитання	студент дає правильні та чіткі відповіді на всі запитання, правильно аргументує власну	студент дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її	студент допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує	студент не в змозі відповісти на поставлені запитання, неспроможний аргументувати

(5)	позицію	формулює	положення роботи	положення роботи
Power Point презентація (4)		Power Point презентація вдало доповнює виступ студента на захисті роботи	Power Point презентація є невдалою, що нівелює залучення зорового і слухового каналів сприйняття інформації	Power Point презентація є невдалою і не висвітлює основні моменти доповіді та створена без врахування вимог до розробки слайдів
Мовна компетентність і структура (5)	Студент/ка логічно і зв'язно формулює власну точку зору, використовуючи граматичні й лексичні конструкції рівня advanced	Студент/ка логічно і зв'язно формулює думку, допускаючи незначні спелінгові помилки	Студент/ка логічно формулює думку, використовуючи прості граматичні конструкції, допускаючи граматичні, лексичні помилки	Студент/ка використовує прості граматичні конструкції, допускає граматичні і лексичні помилки. Викладу матеріалу бракує структури і логіки
*1 – робота не відповідає вимогам, зазначеним вище; *0 – робота не здана				

Семінарські заняття

Оцінюється відвідуваність усіх 9 практичних занять упродовж семестру за 9-бальною шкалою. Максимальна кількість 81 балів.

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік.
Форма здачі (комбінована).

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студенту/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (81), презентації проекту (19).

При виставленні **заліку** (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних завдань (презентація проекту). Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій та усній формі.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням трьох письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-individ.->

[grafik.pdf](#)

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни на платформі d-learn.

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» [«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/). Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/>

9. Рекомендована література

1. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Видавництво при Львів. Ун-ті, 1983.
2. Некряч Т. Є., Чала Ю. П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Вінниця: Нова книга, 2008. (бібліотека ФІМ)
3. Тимошик М. Основи редагування : підручник. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.
4. . Тимошик, М. С. Видавнича справа та редагування : курс лекцій. У 2-х ч. Ч.1 / М. С. Тимошик. – Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2002. – 98 с.
5. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування : навч. посіб. У 2-х ч. Ч.2 / М. С. Тимошик ; За ред. В.В. Різуна. – Київ : Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, 2004. – 130 с.
6. Редактор і переклад : основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник / В. Губарець. Тернопіль : Богдан, 2012. 176 с.
7. Халимоник Г.О. До проблеми типології перекладацьких помилок (на матеріалі близькоспоріднених мов) https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2008/8_9_2008/71.pdf
8. Шепель Ю. О. Основи літературного редагування і стилістика : навч. посіб. Для практ. занять для студ. спец. «Переклад» / Ю. О. Шепель, А. В. Чернова; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. – 117 с.
9. Шпак В. К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. Навч. Посіб. 2-е вид. Київ 2007.
10. Bystrov Y., Petryna O. Translation as Creation. Editing. Ivano-Frankivsk: FOP Goliney O. M. 2021. ISBN 978 966 640 513 8
11. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. Kyiv: Lybidpubl, 1995
12. Gentzler E. Contemporary Translation Theories. London and New York. Routledge, 1993.
13. Korunets, Ikov. Theory and Practice of Translation. Vinnitsya: Nova Knyha Publishers, 2001. (бібліотека ФІМ)

14. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 1, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <https://docplayer.net/6874233-Handbook-of-translation-studies.html>
15. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 2, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
16. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 3, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
17. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 4, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
18. Петрина О. С. *Public Speaking Fundamentals*. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2019. (бібліотека ПНУ, бібліотека ФІМ)
19. Петрина О., Іванків О. Особливості використання перекладацької трансформації опущення при перекладі автобіографічних творів (на матеріалі перекладу твору Мей Маск «Жінка, в якій є план»). *Нова філологія*. – м. Запоріжжя, 2022. № 87. С. 52-58. – ICI World of Journals , ICI Journals Master List. **Index Copernicus**. <http://novafilolohiia.zp.ua/index.php/new-philology/issue/view/22/18>
20. Петрина О. С., Цюцюра Д. Р. Особливості перекладу фразеологічних одиниць економічної галузі. *Нова філологія*. – м. Запоріжжя, 2021. № 84. С. 193-199. – ICI World of Journals , ICI Journals Master List **Index Copernicus** <http://novafilolohiia.zp.ua/index.php/new-philology/article/view/679>

Викладач: О.С. Петрина, доцент кафедри англійської філології